

HORNICKÉ MUZEUM PŘÍBRAM

Příbram – Březové Hory

BERGBAUMUSEUM PŘÍBRAM

Příbram – Březové Hory

MINING MUSEUM PŘÍBRAM

Příbram – Březové Hory

Náměstí Hynka Kličky 293, Příbram VI – Březové Hory, 261 01 Příbram I, Česká republika

tel.: +420 318 626 307, +420 318 633 138, +420 318 626 675, +420 318 622 566, fax: +420 313 120 625

e-mail: info@muzeum-pribram.cz, internetové stránky: www.muzeum-pribram.cz

Váš dopis značky: Naše značka: 9/HM/2017 Vyřizuje: Dr. Velfl V Příbrami dne: 2. 2. 2017

Zpráva o činnosti Hornického muzea Příbram, příspěvkové organizace, za rok 2016

Pracoviště společenských věd

- **archeologické pracoviště** – realizace záchranných archeologických výzkumů v regionu s ohledem na aktuálně probíhající stavební činnost, mimo jiné v úseku budování dálnice D4 Skalka – Milín; ve spolupráci s Biologickou fakultou Jihočeské univerzity České Budějovice prováděna analýza botanických zbytků archeologických nálezů; zmapování výšinných poloh s předpokladem lokalizace pravěkých či středověkých opevněných sídel; prospekce detektorem kovů ve významných archeologických lokalitách výšinných sídlišť Velké Kolo a Malé Kolo nedaleko Cholína u Vltavy a v Brdech (nález kovových předmětů z doby Keltů); terénní prospekce reliktních historických popravišť v příbramském regionu
- spolupráce archeologického pracoviště HM Příbram s Vysokou školou chemicko-technologickou v Praze v metalografickém výzkumu vybraných muzejních sbírkových předmětů
- výsledky archeologických bádání průběžně prezentovány v odborném i populárně naučném tisku a médiích, formou přednášek, exkurzí a v rámci výstav – v r. 2016 to byla výstava s názvem „**Císařův kamnář... aneb kachlová kamna od středověku k novověku na Příbramsku**“ (výstavní sál Muzea staré Vltavy v Chotilsku, 1. 6. – 30. 10. 2016), výstava poprvé zpřístupnila v širší míře bohatý fond kachlů

deponovaných v Hornickém muzeu Příbram; participace HM Příbram na realizaci výstavy s názvem „**Poklady, depoty, obětiny**“ věnované jihočeským depotům od doby bronzové do novověku, pořádané ve spolupráci s Jihočeským muzeem v Českých Budějovicích, Husitským muzeem v Táboře, Regionálním muzeem v Českém Krumlově a Národním památkovým ústavem – Státním zámek Vimperk (1. 3. – 30. 10. 2016, vstupné zdarma); spolupráce archeologického pracoviště s pracovištěm historiků HM Příbram na vytvoření výstavy věnované 800. výročí nejstarší písemné zmínky o Příbrami s názvem „**Zmizelá Příbram**“ (cáchozna dolu Vojtěch, 10. 6. – 31. 12. 2016); v rámci **přednáškové nabídky** pro školy byla na rok 2016 připravena archeologickým pracovištěm a **muzejní pedagožkou** tato témata: „Móda v proměnách staletí“ (vývoj módních trendů od raného středověku po baroko, móda dámská, pánská, archeologické nálezy s tím související); „Jídlo a pití v minulosti“ (jak a co vařili a jedli naši předkové v průběhu staletí od pravěku po novověk); „Seznamte se s archeologií“ (odpověď na otázku, co se vlastně skrývá pod pojmem archeologie, archeologický výzkum, co se děje se získanými nálezy, určování datace atd.); „Zbraně a zbroj“ (vysvětlující proměny výzbroje a výstroje vojska ve středověké a novověké Evropě); zajištění komentované **exkurze na známé archeologické lokality** Příbramska – Plešivec, Hrazany a na výstavu „Císařův kamnář“ v Chotilsku; **workshop a předváděcí dílny ve spolupráci s muzejní pedagožkou** s názvem „Za tajemstvím textilu“ (praktická dílna s výkladem o oděvech našich předků, s možností vyzkoušet si různé textilní techniky – tkaní na karetkách, na stavu, předení nití z ovčí vlny atd.) a „Pravěká a raně středověká řemesla“ (modelace keramiky, drcení obilí apod.); postupné budování herny pro dílny a workshopy zaměřené na archeologickou tematiku

- HM Příbram připravovalo v průběhu roku 2016 podkladové materiály na repasi další části stálé expozice „Z dějin příbramského hornictví“ situované v cáchovně Ševčinského dolu, s využitím sb. předmětů z podsbírký archeologické a historie hornictví
- archeologické pracoviště HM Příbram se v roce 2016 zúčastnilo přednáškou výročního setkání členů jihočeské pobočky České archeologické společnosti

- HM Příbram se během roku 2016 podílelo na aktualizaci Archeologické databáze ČR (AD ČR; Archeologický ústav AV ČR Praha - za rok 2015) a na aktualizaci Státního archeologického seznamu ČR (SAS ČR; Národní památkový ústav Praha - za r. 2015)

pracoviště historiků připravilo ve spolupráci se zaměstnanci Státního okresního archivu Příbram na půdě archivu společnou tematickou výstavu věnovanou 800. výročí první písemní zmínky o Příbrami s názvem „Uletělo 800 let a pořád se v Příbrami píše“ (12. 2. – 30. 12. 2016, vstup zdarma); HM spolupracovalo s Městským muzeem Sedlčany poskytnutím sbírkových předmětů a textů na realizaci výstavy s názvem „Polní maršál Radecký a jeho doba“, při příležitosti 250. výročí Radeckého narození, výstava se uskutečnila v sedlčanském muzeu (17. 6. – 2. 10. 2016, zdarma); v souvislosti se vzpomínaným výročím 800 let existence písemného doložení existence Příbrami připravilo HM Příbram v cáchovně dolu Vojtěch výstavu s názvem „Zmizelá Příbram“ dle scénáře ředitele HM a archeoložky Veroniky Macháčové (10. 6. – 31. 12. 2016); další výstavy realizovány v **Památníku Vojna v Galerii ORBIS PICTUS: EUROPA**, kde došlo k doplnění části **mezinárodní výstavy** moderního výtvarného umění – takzvaného „**Nekonečného plátna**“ představující kolekci na sebe navazujících obrazů umělců z **16 zemí světa** v délce 200 metrů; dále zde byla prezentována další část **mezinárodní výstavy** s názvem „**Individualita a totalita**“ – soubor děl sochařů 4 postkomunistických zemí střední a východní Evropy (**Slovensko, Polsko, Rusko a ČR**)

- z **tematických výstav** v Památníku Vojna je možné v průběhu sledovaného období uvést tyto tituly: „Ani gram uranu sovětským okupantům“, události ze srpna roku 1968 v Příbrami na dobových fotografiích a dokumentech dle scénáře ředitele HM (5. 1. – 30. 6. 2016 a 6. 9. – 30. 12. 2016); „Jiří Sozanský – Vzestup“, sochařské dílo symbolizující touhu člověka po svobodě (2. 1. – 30. 12. 2016); „Osobnosti 1., 2. a 3. odboje“ (5. 1. – 30. 12. 2016); „Kresby z vězení Otmara Olivy“, výběr z děl vzniklých v letech 1979–1981 během internace autora ve věznicí Plzeň – Bory v souvislosti s činností Charty 77 (5. 1. – 30. 12. 2016); „Skautská lilie za ostnatým drátem“ (5. 1. – 30. 12. 2016); „Pošta za Velké války – Píšu Vám z fronty“, ve spolupráci s Poštovním muzeem Praha (1. 4. – 30. 9. 2016); „Rozhledny ČR“ –

papírové modely rozhleden vytvořené Tomášem Hobzíkem (26. 4. – 30. 5. 2016); „Sorela“ – socialistický realismus v architektuře (1. 7. – 4. 9. 2016); další výstavy: „Roman Kubička – obrazy a sochy“ (5. 4. – 30. 4. 2016); „Petr Šmaha – obrazy“ (3. 5. – 31. 5. 2016); „Michal Jánský – obrazy“ (2. 6. – 1. 7. 2016); „Rudolf Riedlbauch – obrazy“ (3. 7. – 31. 7. 2016); „Josef Synek – obrazy“ (3. 8. – 30. 8. 2016); „Michal Matzenauer – obrazy“ (1. 9. – 30. 9. 2016); „Miroslav Veselý – obrazy“ (2. 10. – 30. 10. 2016)

- v rámci **Mezinárodního dne památek a sídel** (17. 4. 2016) v Památníku Vojna pořádány komentované prohlídky areálu s doprovodným programem a za zvýhodněné vstupné
- v rámci **Mezinárodního dne muzeí** (18. 5. 2016) v Památníku Vojna realizovány prohlídky areálu za zvýhodněné vstupné
- v rámci **Dne památky obětí komunistického režimu** (výročí popravy JUDr. Milady Horákové) se uskutečnila v Památníku Vojna **Mše svatá** za oběti totality (23. 6. 2016) a byla rozšířena stávající výstava s názvem „**Skautská lilie za ostnatým drátem**“; akce pořádána zdarma, konáno ve spolupráci s organizací Old Scout (publicista Mgr. Slavomil Janov), autor výstavy Slavomil Janov spolu s emeritním **biskupem** a skautem **Františkem Radkovským** pohovořili o osudech českého skautského hnutí v době komunistické totality; partneři akce - Úřad dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu (ÚDV) SKPV Policie ČR, ústředí Konfederace politických vězňů ČR a Česká křesťanská akademie
- **historikové** se v průběhu roku 2016 věnovali dokumentaci událostí **1. a 2. světové války** na Příbramsku a problematice období totalitního režimu po únoru 1948; ve spolupráci s Poštovním muzeem Praha připravilo HM Příbram na rok 2016 v Památníku Vojna tematickou výstavu věnovanou problematice 1. světové války na Příbramsku s názvem „Pošta za Velké války – Píšu Vám z fronty“ (1. 4. – 30. 9. 2016); souběžně probíhá pasportizace pomníků a památníků obětí válek z příbramského regionu – ve spolupráci s Českým svazem bojovníků za svobodu, Vojenským historickým ústavem Praha, Státním okresním archivem Příbram a Středočeským krajem a tento materiál bude publikován ve zvláštním čísle sborníku Podbrdsko s názvem „Pomníky

a památníky světových válek na Příbramsku“ od autorů Václava Trantiny a Josefa Velfla; vedle zpracování vědeckovýzkumných úkolů na téma pomníky a památníky **světových válek a odboje** byl upřen zájem k problematice **holocaustu**, k historii **táborů nucených prací**, na životní osudy **politických vězňů** – útěkářů, dějiny 6. brigády Vnitřní stráže ministerstva vnitra, letecké mapování lokalit s vězeňskými zařízeními v místech těžby a zpracování uranu, na osobnosti protikomunistického odporu a odboje, atd.; HM Příbram poskytlo pro potřeby **Památníku obětí nacismu v Brandenburgu, SRN**, a Židovského muzea v Praze fotodokumentaci týkající se představitelů protinacistického odboje z Příbramska popravených 19. 2. 1945 v Brandenburgu; HM Příbram je od roku 2000 jedním ze spoluorganizátorů **připomínky poslední bitvy 2. světové války v Evropě u Slivice** nedaleko Milína (akci 14. 5. 2016 sledovalo **4 500 návštěvníků**), za Armádu ČR se programu zúčastnil bývalý náčelník Generálního štábu arm. gen. Jiří Šedivý a reprezentant **Generálního štábu AČR**, zástupce ředitele Společného operačního centra Ministerstva obrany brig. gen. Štefan Muránský spolu s dalšími osobnostmi; Památník Vojna navštívila dne 5. 10. 2016 delegace vojenských historiků v čele s ředitelem **Vojenského historického archivu Slovenska** dr. Jozefem Petrášem, ředitelem **Vojenského ústředního archivu Praha** mgr. Josefem Žikešem a ředitelem Vojenského historického archivu Praha dr. Júliem Balážem, CSc.; Památník Vojna navštívila dne 6. 9. 2016 delegace zástupců **Ústavněprávního výboru Senátu Parlamentu ČR** v čele s místopředsedou tohoto výboru Ing. Jiřím Burianem a členy Emilií Trískovou, Jaroslavem Kuberou a Mgr. Miroslavem Nenutilem s cílem seznámit se s expozicemi mapujícími události po roce 1948 a s okupací v r. 1968; HM Příbram se zúčastnilo přednesením odborného příspěvku **mezinárodní konference** (listopad 2016) věnované obětem totalitních režimů pořádané **Ústavem paměti národa Bratislava, SR**; slovenská televizní společnost TV MARKÍZA natáčela dne 30. 4. 2016 v prostředí Památníku Vojna **dokumentární film** o životě politických vězňů v tomto pracovním táboře v době totality po únoru 1948 (snímek vysílán v rámci pořadu Reflex 6. 6. 2016); filmová společnost BEDNA TV, a.s. natáčela v Památníku Vojna dokumentární film o politickém vězni Ivanu Bicanovi v rámci projektu PostBellum (2. 8. 2016); ČT Praha

využila dne 3. 5. 2016 prostředí dolu Anna k natáčení části kriminálního televizního seriálu režiséra Jana Pachla v tvůrčí producentské skupině Josefa Viewegha s názvem „Rapl“; slovenská televize STV1 natáčela dne 19. 5. 2016 v areálu Památníku Vojna dokumentární film z období politických procesů a perzekuce po únoru 1948; televizní společnost TV Barrandov natáčela v areálu Hornického muzea Příbram na Březových Horách a v Památníku Vojna reportáž do zpravodajského vysílání „Naše zprávy“ o destrukci sochy K. Gottvalda v r. 1978 a dalších projevech vzdoru v souvislosti s tehdejší 10. výročí okupace Československa vojsky Varšavské smlouvy vysíláno (4. 6. 2016); televizní společnost Nova vysílala ve zpravodajském pořadu „Snídaně s Novou“ a ve zpravodajství reportáž o historii hornictví prezentované Hornickým muzeem Příbram v souvislosti s výročí 800 let první písemné zmínky o Příbrami (vysíláno 10. 6. 2016); k tomuto jubileu natočila ČT Praha v Hornickém muzeu Příbram rovněž pořad Toulavá kamera (9. 10. 2016); ČT Praha natočila v HM Příbram a v Památníku Vojna reportáže věnované srpnové okupaci v r. 1968 (vysíláno 21. 8. 2016) a destrukci sochy K. Gottvalda v r. 1978 (vysíláno 20. 9. 2016); HM Příbram průběžně dále zpracovává dokumentaci týkající se boje za demokracii a proti totalitním režimům (ve spolupráci s Konfederací politických vězňů ČR, ÚDV Policie ČR, Muzeem III. odboje Příbram, Ústavem pro soudobé dějiny AV ČR Praha, Národním archivem ČR, Českým svazem bojovníků za svobodu apod.) s možností využití v rámci činnosti Památníku Vojna i mimo jeho rámec; v této souvislosti se ředitel HM zúčastnil jako čestný host **Etické komise ČR při Úřadu vlády** slavnostního předávání osvědčení účastníkům odboje; akce proběhla na půdě Úřadu vlády ve Strakově akademii 10. 5. 2016

- **pracoviště historiků** pokračovalo v činnosti zaměřené na studium dobových materiálů, terénní průzkum a shromažďování dokladů týkajících se **báňské historie, dějin montánního podnikání a tradičních řemesel na Příbramsku** (vedle hornictví a hutnictví zejména betlémářství, řezbářství, hračkářství, voskařství, perníkářství a rozárnictví); pro rok 2016 bylo z **oblasti hornické minulosti a historie místního osídlení** mimořádně významné **800. výročí existence první písemné zmínky o Příbrami** - k tomuto jubileu přichystalo muzeum v cáchovně Vojtěšského dolu **otevření nové tematické výstavy** dle scénáře ředitele HM a archeoložky muzea s názvem **„Zmizelá**

Příbram“; v rámci konání 26. hornické **Prokopské pouti** (3. 7. 2016, **3 200 návštěvníků**) připravilo muzeum ve spolupráci se zástupci města, hornických spolků, s. p. DIAMO a Středočeského kraje prezentační akci spojenou se slavnostním zpřístupněním tematické výstavy věnované objevu nových minerálů s názvem „**příbramit a bytízit**“; o tento objev se zasloužil v r. 2016 mineralog HM Příbram mgr. Pavel Škácha, Ph.D. s kolektivem spolupracovníků a byl uznán Mezinárodní komisí pro nové minerály, nomenklaturu a klasifikaci (CNMNC) ve Stockholmu; HM Příbram dále při příležitosti **130. výročí vzniku muzea v Příbrami a 70. výročí existence čs. uranového průmyslu** ve spolupráci se s. p. DIAMO zpřístupnilo veřejnosti další část **historického podzemí** v areálu dolu Anna v okolí historického Jánského dolu v délce 810 m, v rámci konání historické hornické Prokopské pouti (3. 7. 2016)

- ve spolupráci s městem Příbram, Cechem příbramských horníků a hutníků a Spolkem Prokop Příbram se HM Příbram zapojilo v r. 2016 do příprav organizace **20. setkání hornických měst ČR a 16. Evropského dne horníků** pořádaných při příležitosti 800. výročí nejstarší písemné zmínky o Příbrami (10. 6. – 12. 6. 2016); ředitel HM jmenován Radou města členem čestného a řídicího výboru; při této příležitosti zpřístupnilo HM Příbram v areálu dolu Anna nově vybudované **kulturně-vzdělávací centrum** umístěné v historickém průmyslovém objektu; toto centrum bude následně sloužit k pořádání přednášek, workshopů a interaktivních programů určených zejména školám a rodičům s dětmi; zároveň zde prezentována tematická výstava uměleckých fotografií březohorského historického podzemí autora Miroslava Zelenky a kovových plastik uměleckého kováře Michaela Šimka (11. 6. 2016, **2 000 platicích a 2 200 neplaticích**)
- ve spolupráci s Deutsches Bergbau-Museum Bochum se HM Příbram podílelo na vydání dalšího čísla **Internationale Bibliographie Aufsatzliteratur zur Montangeschichte** (Bibliografie příspěvků z oblasti montánní historie v rámci celého světa), HM Příbram zastoupené ředitelem zpracovává tuto bibliografii za ČR
- HM Příbram se prezentovalo s tematikou vývoje používání drátěných lan v hornictví - pořádáním putovní **mezinárodní výstavy** pojmenované „**Historie drátěných těžních lan**“, ve spolupráci s Bergarchiv Clausthal – Zellerfeld, SRN (instalace této výstavy v r. 2016 v DVB/Bergbahnmuseum Drážďany, SRN, 1. 3. – 14. 6. 2016, **75 010**)

návštěvníků – rekordní počet; v Röhrigschacht Wettelrode, SRN 15. 6. – 30. 9. 2016, 5 370 návštěvníků a v Bergbaumuseum Brandt – Erbisdorf, SRN, 2. 10. 2016 – 27. 2. 2017, 512 návštěvníků)

- na základě uzavření partnerské smlouvy s Bayerisches Staatsministerium für Wissenschaft , Forschung und Kunst – Haus der Bayerischen Geschichte Augsburg (SRN) s názvem „**Akademie für Natur und Industriekultur – Veranstaltungen**“, týkající se studia materiálů a prezentace výsledků bádání z oblasti česko-německých hornických památek a tradic zajišťovalo HM Příbram v průběhu roku 2016 exkurze na téma „Bergbau mit Beginn der Industrialisierung“, „Moderner Bergbau“ pro účastníky tohoto projektu ze SRN a ČR (24. 9. 2016 exkurze z Bergbaumuseum Altenberg, SRN)
- HM Příbram jako řádný člen se zúčastnilo ve dnech 22. 8. – 24. 8. 2016 v Bělehradu, Srbsko, jednání **Středoevropské unie technických muzeí (MUT)**
- HM Příbram se zúčastnilo přednáškou a odbornou prezentací zpracovanou ředitelem HM celostátní konference věnované montánním památkám a cestovnímu ruchu s názvem „**České podzemí**“ (Ostrava – Landek Park, 7. 5. – 8. 5. 2016) pořádané z. s. Společností pro výzkum historického podzemí, Českou speleologickou společností, VŠB – Technickou univerzitou Ostrava a Českou centrálou cestovního ruchu – CzechTourism
- HM Příbram se zúčastnilo **Hornického sympozia 2016** v Příbrami (4. 10. – 6. 10. 2016) pořádaného s. p. DIAMO, Českým báňským úřadem, Těžební unií a Zaměstnavatelským svazem důlního a naftového průmyslu – zahájení sympozia v HM Příbram exkurzí v areálu dolu Vojtěch, Anna a Welcome drink v kulturně vzdělávacím centru na dole Anna (100 účastníků), prezentace přednášky ředitele HM na téma „700 let od narození Karla IV. a báňské podnikání v Čechách“
- HM Příbram se zúčastnilo **mezinárodní konference „Jáchymov ve 20. století“ – „Uranové hornictví a nesvobodná pracovní síla ve 20. století“** (12. 10. – 14. 10. 2016), jejímž odborným garantem byl Ústav pro studium totalitních režimů
- HM Příbram se zúčastnilo přednáškou ředitele muzea Josefa Velfla („800 let od nejstaršího písemného záznamu o Příbrami“) a mineraloga Pavla

Škáchy („Jáchymov a mineralogie 1516–2016“) tradičního **Hornického semináře Národního technického muzea Praha** (8. 12. 2016)

- HM Příbram zajistilo odbornou exkurzi pro členy **delegace** ministerstva hornictví, báňské správy, geologů a předních těžařských společností z **Číny** (19. 5. 2016), ve spolupráci se s. p. DIAMO a Českým báňským úřadem
- HM Příbram zorganizovalo při příležitosti Festivalu muzejních nocí vystoupení pěveckých sborů Arytmie a Gambale (komora vodního kola dolu Drkolnov 21. 5. 2016, důl Vojtěch 3. 12. 2016) a souboru historických nástrojů Gothiën (areál dolu Anna, 21. 5. 2016), spojené s výkladem o historii hornictví na Příbramsku
- **etnografické pracoviště** připravilo v areálu **Skanzenu – Muzea vesnických staveb středního Povltaví (MVS) Vysoký Chlumeč** rozšíření expoziční nabídky veřejnosti o funkční technické a technologické vybavení repliky **historické zděné kovárny z 19. století** z Počepic čp. 66, k jejíž stavební realizaci došlo v prosinci roku 2015
- v **MVS Vysoký Chlumeč** instalovány **dlouhodobé tematické výstavy**: „Sedlčansko ve fotografii Čeňka Habarta“ – dům z Obděnic; „Sekyry v životě vesnického člověka“ – dům z Mašova; „Nejstarší roubené chalupy“ – dům z Mašova; „Orebné nářadí“ – stodola z Mašova; „Historické pračky a mandly“ – špýchar z Počepic; „Truhlářská a sekernická dílna“ – mlýn z Radešic; „Zemědělské stroje a nářadí“ – stodola ze Záběhlé; „Lidový malovaný nábytek Sedlčanska“ – dům z Arnoštovic, mobiliář z konce 18. až z 1. poloviny 19. století; a krátkodobé výstavy: „Husaři jedou“ – dům z Jíví (1. 6. – 30. 10. 2016)
- v **Muzeu Špýchar** v Prostřední Lhotě se uskutečnily dlouhodobé výstavy: „Z historie hasičských seker“; „Kapličky, kříže a boží muka na Novoknínsku“; „Poutní místa na Příbramsku“; „Vokounův betlém“; a krátkodobé výstavy: „U mistra krejčího“ – přibližující práci krejčích, švadlen, ševců a rukavičkářů na přelomu 19. a 20. století v regionu (30. 4. – 30. 10. 2016); „Poutní cesta do Hájku“ – historie i současnost unikátní barokní poutní cesty z let 1720–1734 (3. 6. – 28. 8. 2016)
- v **Chotilském muzeu** byla v roce 2016 instalována dlouhodobá výstava: „Historická kola“; a krátkodobá výstava s názvem „Císařův kamnář...

aneb kachlová kamna od středověku k novověku na Příbramsku“ (1. 6. – 30. 10. 2016)

- v **Muzeu zlata Nový Knín** uskutečnilo HM Příbram doplnění a rozšíření expozice týkající se **historie těžby a zpracování zlata** na Novoknínsku; dále došlo k realizaci „Velikonoční výstavy“ (18. 3. – 25. 3. 2016); výstavy s názvem „Pohádkový Knín“ – kresby Pavlína Issis Strnadové (5. 6. – 19. 6. 2016); „Nový Knín na historických fotografiích“ (23. 7. 30. 10. 2016); „Vánoční výstavy“ (21. 11. – 3. 12. 2016) a výstavy s názvem „Novoknínské betlémy“ (21. 11. – 10. 12. 2016)
- v podmínkách HM Příbram byl tradičně kladen akcent zejména na otázku **hornického folkloru** a příbramského **beltémářství** (probíhá např. zpracování katalogu příbramských historických řezbářů z 19. stol. – 1. pol. 20. stol. a dokumentace historických i současných betlémů na Příbramsku, spolupráce se spolkem **Příbramští betlémáři**); pozornost je dlouhodobě věnována též lidovému loutkářství (výstava v hornickém domku s názvem „U Kapišosů“ – vodníci a hastrmani divadelních tůní), místní výrobě hraček (výstava ve Skanzenu Vysoký Chlumeč s názvem „Husaři jedou“), jakož i některým dalším zdejším **tradičním řemeslům** (voskařství, rozárnictví, perníkářství, řezbářství, tiskařství – tisk starých kalendářů, papírových betlémů, svatých obrázků atd.); speciální zájem je upřen k problematice vzniku a prodeje poutního zboží v kontextu s **dějiny poutního místa Svaté Hory**, studiu voskových adjustací pod šturcem, soškám svatých atd.; předmětem badatelského zájmu je též všední oblečení 18. a počátku 19. století; **soustavná vědeckovýzkumná činnost je z regionálního hlediska zaměřena vedle Podbrdsko k oblasti středního Povltaví** – mimo jiné zpracováním historie staveb přenesených do MVS Vysoký Chlumeč a terénní dokumentací dalších **objektů lidového stavitelství**, studiem kresebných, fotografických, mapových i jiných materiálů atd.; pokračovala spolupráce s dendrochronologickou laboratoří Ústavu nauky o dřevě Mendelovy univerzity Brno a dalšími odbornými pracovišti; zajištěno výjezdní zasedání etnologické komise AMG; etnologické pracoviště HM Příbram pokračovalo jako partner při řešení projektu podporovaného EU s názvem „**Etnofolk**“ ve spolupráci s Etnologickým ústavem Akademie věd ČR, realizovaným v rámci programu **Central Europe Programme – ERDF** s cílem prezentovat na

portále „etnofolk.eu“ odborné i laické veřejnosti textové a obrazové materiály o lokalitách spojených s lidovou kulturou (hornický domek v Příbrami – Březových Horách, Křížovnický špýchar v Prostřední Lhotě, Skanzen Vysoký Chlumeč); etnolog muzea spolupracuje se zřizovatelem a dalšími vybranými muzei Středočeského kraje v Odborné komisi pro zápis statků do tzv. „**Seznamu nemateriálních statků tradiční lidové kultury Středočeského kraje**“; etnolog muzea navržen zřizovatelem Středočeským krajem za odborného garanta akce s názvem **Dny lidové architektury Středočeského kraje** plánované na 15. 7. 2017, jejíž slavnostní zahájení bude ve Skanzenu Vysoký Chlumeč

- výsledky etnologických **bádání** a výzkumů byly mimo jiné prezentovány na semináři Komise pro lidové stavitelství, sídla a bydlení (květen 2016); na celostátní konferenci věnované lidovému stavitelství pořádané Národním památkovým ústavem v Praze (září 2016); dále byly zveřejňovány rovněž formou **přednášek atd.**; sledovaná tematika byla nabízena prostřednictvím **interaktivních dílen** (např. v hornickém domku při **Velikonocích** 14. 3. – 27. 3. 2016 za účasti **2 100** osob, v Muzeu zlata Nový Knín 18. 3. – 25. 3. 2016 při návštěvě 250 osob a ve Skanzenu Vysoký Chlumeč ve dnech 21. 3. – 27. 3. 2016 s účastí **2 400** osob, dále při seriálu **předváděcích dnů vybraných činností lidových řemeslníků ve Skanzenu Vysoký Chlumeč** s názvem „Šikulové“ (14. 5. 2016 – 250 osob), „Folklórním dnu“ – vystoupení Plzeňského lidového souboru (16. 7. 2016) nebo při „**Dnu řemesel**“ (20. 8. 2016, **2 000** osob), v rámci programu **Vánoce v hornickém domku** na Březových Horách (hornický domek a Prokopská štola, 12. 12. – 22. 12. 2016, **2 800** osob) nebo Vánoce v Muzeu zlata Nový Knín (21. 11. – 10. 12. 2016); **exkurzemi, publikační činností a podobně**
- ve zpravodajském pořadu ČT s názvem Týden v regionech byla prezentována akce Velikonoce v hornickém domku (18. 3. 2016); ve spolupráci s TV Nova byly připomenuty hornické tradice a 800. výročí první písemné zmínky o Příbrami v pořadu Snídaně s Novou (10. 6. 2016) a s Českou televizí Praha v pořadu Toulavá kamera (9. 10. 2016); hornické Vánoce a vznik tradičních příbramských betlémů připomenuty ve zpravodajství České televize (12. 12. 2016)

Pracoviště přírodních věd

- s ohledem na prohlubování profilace muzea pokračovalo bádání **pracoviště mineralogie, geologie a petrografie**; výsledky výzkumů byly nabídnuty formou přednášek, publikační činností (mimo jiné vydáním knihy s názvem „Uranové minerály ČR a jejich nejvýznamnější naleziště“ v r. 2016), publikací s názvem „Mineralogie Jáchymova“, články do odborných periodik – Canadian Mineralogist, Mineralogical Magazine, Bulletin Národního muzea aj.) a krátkodobými tematickými výstavami – „Jinečtí trilobiti“ (2. 2. – 31. 12. 2016) o zkamenělinách z období kambria nalezených v jinecké lokalitě; pokračoval též revizní vědecký výzkum minerálů ze sbírek Hornického muzea Příbram (ve spolupráci s Národním muzeem Praha a studenty PřF UK Praha)
- HM Příbram pokračovalo ve výzkumu Ag-Sb-Pb minerálů ze šachty č. 21 příbramského uranového ložiska (Ag-mineralizace žíly H14F3 mezi 7. – 9. patrem) a výzkumu výskytu permingeatitu z odvalu šachty č. 11 A a výskytu antimonselitu z odvalu šachty č. 16 uranového ložiska; probíhalo studium vzorků zeolitů z ložiska Bohutín (nalezených při ražbě Dědičné štoly v letech 1850–1853, nyní ve Sbírci HM Příbram); pokračovalo studium krystalové struktury a variace chemického složení hakitu objeveného na Příbramsku; v souvislosti se zahájením rekultivace a s likvidací odvalu šachty č. 11 Bytíz příbramského uranového ložiska je prováděna dokumentace této lokality ve vztahu k výskytu **mezinárodně významné selenidové mineralizace**; dne 14. 4. 2016 schválila Mezinárodní komise pro nové minerály, nomenklaturu a klasifikaci (CNMNC), která je součástí Mezinárodní mineralogické asociace (IMA) **objev** mineraloga HM Mgr. Pavla Škáchy, Ph.D. a spolupracovníků v podobě **nového minerálu** s názvem **příbramit** (CuSbSe_2) nalezeného na odvalu bývalé šachty č. 16 Uranových dolů Příbram na Hájiích (**tento nález mezinárodního významu** prezentován **tematickou výstavou** v cáchovně dolu Vojtěch při hornické Prokopské pouti 3. 7. 2016, 3 200 návštěvníků); dne 10. 8. 2016 schválila CNMNC objev dalšího nového minerálu selenové řady s názvem **bytízit** (Cu_3SbSe_3); HM Příbram řeší ve spolupráci se zřizovatelem Středočeským krajem a s. p. DIAMO majetkoprávní

záležitosti spojené se získáním někdejší strojovny a turbokompresorovny (včetně strojového vybavení) šachty č. 11A Bytíz z 50. let 20. století do majetku Středočeského kraje s právem hospodaření Hornického muzea Příbram, s cílem uchovat pro příští generace tyto mimořádně cenné doklady největší slávy uranového hornictví u nás

- pokračoval sběr dalších velkoformátových vzorků pro připravovanou **expozici tzv. „Geoparku březohorského rudního revíru“** (v areálu dolu Vojtěch)
- pro školní mládež byly zorganizovány exkurze do terénu spojená s **rýžováním** tzv. zlatinek na říčce Litavce a s **paleontologickým výzkumem v Brdech**
- pracoviště mineralogie, geologie a petrografie HM Příbram se podílelo na organizaci mezinárodní konference s názvem „New Minerals and Mineralogy in the 21th Century“ v Jáchymově (3. 9. – 5. 9. 2016); ve spolupráci s Přírodovědným muzeem Národního muzea je řešen grant s tématem mineralogie selenu v ČR (viz nález minerálů příbramitu a bytízitu ze skupiny selenidů) podpořený Grantovou agenturou ČR; v průběhu roku 2016 se uskutečnila fotodokumentace příbramských minerálů deponovaných ve sbírce Národního muzea Praha, Vysoké školy chemickotechnologické v Praze a Přírodovědeckého muzea ve Vídni (Rakousko)
- **botanické pracoviště** pokračovalo v realizaci dlouhodobého terénního výzkumu se zaměřením na **květenu Podbrdská, Brd a středního Povltaví**; probíhal další sběr rostlinného materiálu a tvorba herbářových sbírek s jejich elektronickým zpracováním z lokalit v Brdech, na Hřebenech a ve středním Povltaví; výzkum byl orientován na kriticky ohrožené druhy a na registraci změn ve vegetaci vytypovaných lokalit; byla doplňována floristická databáze Fldok; botanické pracoviště zpracovalo **odborné podklady** k plánu péče o nově prohlášenou **Chráněnou krajinnou oblast – CHKO Brdy** (ve spolupráci s Agenturou ochrany přírody a krajiny ČR); byly průběžně poskytovány konzultace z oblasti ochrany přírody (především Krajskému úřadu Středočeského kraje, MěÚ Příbram,

Správě CHKO Brdy, Český kras, atd.); pokračovala spolupráce s Botanickým ústavem AVČR na projektu s názvem „PLADIAS“ týkající se mapování rozšíření cévnatých rostlin ČR a s Univerzitou Palackého v Olomouci na vytvoření atlasu rozšíření ostružiníků v ČR; výsledky botanických bádání byly prezentovány formou přednášek, exkurzí, přípravou putovní výstavy (se zoologickým pracovištěm HM Příbram) „O přírodě Brd“, publikačními příspěvky (práce na chystané publikaci s názvem „**Květena Brd**“, na příspěvku o fytogeografii Brd do odborného sborníku Bohemia centralis), sbírkotvornou činností, zpracováním herbářového materiálu, doplňováním floristické databáze aj.

- **zoologické pracoviště** pokračovalo ve **vědeckovýzkumné a badatelské činnosti** s výstupy v podobě organizování přednášek a terénních exkurzí - v rámci spolupráce s příbramskými školami i pro širokou veřejnost s okruhem **přednášek**: „ Příroda Brd a perspektivy její ochrany po zrušení Vojenského újezdu Brdy a vzniku CHKO“; „Nejvýznamnější živočichové regionu“; „Plazi“; „Obojživelníci“; „Naši raci“; „Mihule a ryby“; **téma exkurzí**: „Raci, mihule, ryby a obojživelníci Příbramska“ a „Plazi Příbramska“; široké veřejnosti jsou dále určeny **terénní exkurze** na přírodovědecky významné lokality v rámci vzdělávacího cyklu „**Přírodou krok za krokem**“ (lokality Kozohlůdky a pískovna Jitra, Zahrádka u Tábora, rybník v Solopyskách, Velký Raputovský rybník a okolí Vacíkova, Rožmitál pod Třemšínem a okolí i jiné); proběhla tradiční akce tzv. „**Netopýří noc**“; zoologické pracoviště se podílelo na sčítání netopýřů; byla zajištěna aktivní účast při ochraně cenných biotopů či při realizaci podpůrných opatření pro ohrožené druhy živočichů
- výsledky zoologických výzkumů byly publikovány jak v odborné literatuře, tak uveřejňovány v regionálním tisku a uplatněny v rámci přednáškových programů s názvem **Školní rok v Hornickém muzeu Příbram (15. ročník)** a **Akademie třetího věku** – spojené s exkurzemi v terénu
- pokračovalo **mapování fauny drobných toků**, ichtyologický průzkum Obecnického potoka a říčky Vlčavy; **probíhalo monitorování výskytu ohrožených živočichů**, zejména

obojživelníků a plazů s následnou prezentací výsledků bádání; pokračovalo **studium ekologie a etologie vybraných druhů** (ve spolupráci s Přírodovědeckou fakultou UK Praha, Českou zemědělskou univerzitou Praha, ZOO Praha); byly **prováděny záchranné přenosy** zvláště chráněných druhů živočichů (přenášení žab přes komunikace v době páření); byl realizován záchranný přenos raků a mlžů při odbahňování rybníků v CHKO Brdy; pokračoval výzkum vlivu invaze norka amerického na naši faunu a jiné; uskutečnilo se monitorování lokalit s výskytem raka kamenáče včetně podrobné populační studie na části vybraných lokalit a společně s Výzkumným ústavem vodohospodářským byla připravena studie řešící úhyny raků v Evropsky významné lokalitě Padrťský potok (Brdy)

- zoolog muzea se aktivně (formou příspěvku) zúčastnil odborných seminářů věnovaných ochraně raků, ochraně Brd po opuštění Armádou ČR a ekologicky orientované správě vodních toků
- zoolog pokračoval ve **sbírkotvorné činnosti**, např. rozšiřováním dermoplastických preparátů, zpracováním a konzervováním regionální sbírky motýlů atd.
- ve spolupráci s Ochranou fauny ČR v Hrachově u Sedlčan byla uspořádána dlouhodobá výstava „**Malé vodní toky**“ umístěná v centru ochrany fauny v Hrachově (od 15. 5. 2015–2016) a prezentovaná veřejnosti i v r. 2016
- ve spolupráci s Agenturou ochrany přírody a krajiny ČR, Správou CHKO Brdy a Podbrdským muzeem v Rožmitále pod Třemšínem realizována putovní výstava s názvem „**Brdy a Podbrdsko**“ zaměřená na **ekosystémy Brd** (5. 5. 2016) podpořená Středočeským krajem; spolu s touto výstavou připravil zoolog HM animovaný film s názvem „**S rosničkou napříč biotopy**“ určený nejmenším zájemcům o problematiku brdské přírody
- HM Příbram zastoupené ředitelem HM se zúčastnilo konference s názvem „**Interpretační plán CHKO Brdy**“ (Brdy 28. 4. a 30. 8. 2016)
- pokračovala spolupráce s dotčenými úřady a institucemi (Krajský úřad Středočeského kraje, MěÚ Příbram, Vojenské lesy a statky s. p.,

CHKO Brdy, Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Ministerstvo životního prostředí ČR aj.)

Pracoviště konzervátorské a restaurátorské

- toto pracoviště zajišťovalo plnění úkolů spojených s péčí o Sbíрку Hornického muzea Příbram dle požadavků kurátorů jednotlivých podsbírek; uskutečnilo se restaurování a nakonzervování vybraných sbírkových předmětů; pokračovalo měření teploty a vlhkosti prostředí v interiérových expozicích muzea i v depozitářích; ve spolupráci se Státním výzkumným ústavem ochrany materiálů Praha a ČVUT Praha pokračovalo řešení **projektu s názvem Sledování korozní agresivity prostředí zejména v nevytápěných objektech expozic Hornického muzea Příbram (E 3517 BESTPRODUCT – TENEEST)**; poměrně náročným úkolem bylo konzervování parních těžních strojů ve strojovně dolu Anna a dolu Vojtěch
- HM Příbram pokračovalo ve spolupráci s Deutsches Bergbau-Museum Bochum (nositel projektu) při řešení **mezinárodního projektu** s názvem „The EU INTERREG or the CULTURE programme of the European Commission“, zaměřeného na konzervování a restaurování vybraných hornických památek
- konzervátor pokračoval v digitalizaci starých konzervátorských záznamů
- HM Příbram zastoupené konzervátorem se zúčastnilo zasedání Sekce Středočeských konzervátorů, Sekce konzervace kovů a celostátní konference konzervátorů
- pracoviště konzervátora zpracovávalo průběžně v rámci HM Příbram agendu související s **Centrální evidencí sbírek (CES)**, vedení evidence Demus99 a podobně
- konzervátorské a restaurátorské pracoviště zajišťovalo řadu činností při prezentačních akcích HM Příbram a při přípravě výstav či expozic

Výstavní činnost

Výstavní činnost v zahraničí (celkem 3 výstavy), putovní výstava s názvem „**Zur Geschichte des Drahtseils - Historie drátěných těžních lan**“, uspořádaná ve spolupráci s Bergarchiv Clausthal - Zellerfeld, SRN a dalšími partnery; **instalace: 1.** DVB/Bergbahnmuseum Drážďany, SRN, 1. 3. – 14. 6. 2016, **75 010 návštěvníků – rekordní počet; 2.** Röhrigschacht Wettelrode, SRN 15. 6. – 30. 9. 2016, **5 370 návštěvníků; 3.** Bergbaumuseum Brandt – Erbisdorf, SRN, 2. 10. 2016 – 27. 2. 2017, 512 návštěvníků

Zahraníční výstavy instalované v HM Příbram (celkem 2 výstavy) - v Památníku Vojna, v Galerii ORBIS PICTUS: EUROPA – **1.** prezentace další části mezinárodní výstavy moderního výtvarného umění z 16 zemí světa – tzv. „**Nekonečné plátno**“ a **2.** výstava sochařských děl umělců z bývalého postkomunistického východního bloku (Slovensko, Polsko, Rusko a ČR) s názvem „**Individualita a totalita**“

- **Tuzemské výstavy** z oblasti společenských i přírodních věd dle plánu: „Příbramské betlémy z hornického kraje“ (HM Příbram, do 10. 1. 2016); „Nekonečné plátno“; „Vzestup“ – sochařské dílo Jiřího Sozanského symbolizující touhu člověka po svobodě (Památník Vojna, 2. 1. – 30. 12. 2016); „Ani gram uranu sovětským okupantům“, události ze srpna roku 1968 v Příbrami na dobových fotografiích a dokumentech dle scénáře ředitele HM (5. 1. – 30. 6. 2016 a 6. 9. – 30. 12. 2016); „Osobnosti 1., 2. a 3. odboje“ (5. 1. – 30. 12. 2016); „Kresby z vězení Otmara Olivy“, výběr z děl vzniklých v letech 1979–1981 během internace autora ve věznici Plzeň – Bory v souvislosti s činností Charty 77 (5. 1. – 30. 12. 2016); „Skautská lilie za ostnatým drátem“ (5. 1. – 30. 12. 2016); „Pošta za Velké války – Píšu Vám z fronty“ (1. 4. – 30. 9. 2016); „Rozhledny ČR“ – papírové modely rozhleden vytvořené Tomášem Hobzíkem (26. 4. – 30. 5. 2016); „Sorela“ – socialistický realismus v architektuře (1. 7. – 4. 9. 2016); další výstavy: „Roman Kubička – obrazy a sochy“ (5. 4. – 30. 4. 2016); „Petr Šmaha – obrazy“ (3. 5. 31. 5. 2016); „Michal Jánský – obrazy“ (2. 6. – 1. 7. 2016); „Rudolf Riedlbauch – obrazy“ (3. 7. – 31. 7. 2016); „Josef Synek – obrazy“ (3. 8. – 30. 8. 2016); „Michal Matzenauer – obrazy“ (1. 9. – 30. 9. 2016); „Miroslav Veselý – obrazy“ (2. 10. – 30. 10. 2016);

„Malé vodní toky“ (Centrum ochrany fauny ČR v Hrachově, od 15. 5. 2015–2016); „Brdy a Podbrdsko“ (Podbrdské muzeum Rožmitál pod Třemšínem, od 5. 5. 2016); „Poslední bitva 2. světové války v Evropě u Slivice na Příbramsku“ (HM Příbram, 4. 1. – 31. 5. 2016); „Císařův kamnář aneb kachlová kamna od středověku k novověku na Příbramsku“ (Chotilské muzeum, 1. 6. – 30. 10. 2016); „Velikonoce v Mincovně Nový Knín“ (Muzeum zlata, 18. 3. – 25. 3. 2016); „Velikonoce ve skanzenu“ (Skanzen Vysoký Chlumeč, 21. 3. – 27. 3. 2016, **2 360** návštěvníků); „Velikonoce v hornickém domku“ (14. 3. – 27. 3. 2016, **2 100** návštěvníků); „U Kapišosů“ – výstava historických loutek v hornickém domku (4. 1. – 30. 10. 2016); „Jinečtí trilobiti“ (2. 2. – 30. 12. 2016, mineralogické oddělení); „Pocta královskému hornímu městu – metamorfózy Příbrami“, kovové plastiky uměleckého kováře Michala Šimka (kulturně vzdělávací centrum v areálu dolu Anna, 10. 6. – 30. 9. 2016); „Poezie březohorského historického podzemí“, umělecké fotografie Miroslava Zelenky (kulturně vzdělávací centrum v areálu dolu Anna, od 10. 6. 2016); „**Nové minerály příbramit a bytízit**“; „**Zmizelá Příbram**“ (3. 7. – 30. 12. 2016, cáchovna dolu Vojtěch, **3 200** návštěvníků); „Příbramské stříbro“ (dlouhodobá, mineralogické oddělení); „Z výstavby skanzenu ve Vysokém Chlumci“; „Zemědělské stroje a nářadí ze středního Povltaví I a II“; „Nejstarší roubené chalupy“; „Lidový malovaný nábytek Sedlčanska“; „Sekery v životě vesnického člověka“; „Orebné nářadí“; „Historické pračky a mandly“; „Truhlářská a sekernická dílna“; „Střední Povltaví ve fotografii Čenka Habarta“; „Malíři středního Povltaví“ (dlouhodobé výstavy, Skanzen Vysoký Chlumeč); „Husaři jedou“ (Skanzen Vysoký Chlumeč, 1. 6. – 30. 10. 2016); „Zmizelá Vltava“; „Život obyvatel kolem Vltavy“; „Kapličky, kříže a boží muka na Novoknínsku“; „Poutní místa na Příbramsku“; „Z historie hasičských seker“ (dlouhodobé výstavy v Křížovnickém špýcharu); „U mistra krejčího“ (30. 4. – 30. 10. 2016, Křížovnický špýchar); „Poutní cesta do Hájů“ (3. 6. – 28. 8. 2016, Křížovnický špýchar); „Hrad Ostromeč“; „Historická kola“ (dlouhodobé výstavy v Muzeu historie staré Vltavy); „Císařův kamnář... aneb kachlová kamna od středověku k novověku na Příbramsku“ (1. 6. – 30. 10. 2016, Muzeum historie staré Vltavy); „Keltské oppidum Hrazany“; „Zlato u Čeliny“

(dlouhodobé výstavy, Křížovnický špýchar); „Nový Knín na historických fotografiích“; „Pohádkový Knín“ – výstava kreseb Pavlína Issis Strnadové (5. 6. – 19. 6. 2016, Muzeum zlata Nový Knín); „Čerpání důlních vod“; „Důl Prokop a Prokopská štola“; „Voda v rudném hornictví Příbramska a využití vodních kol“ (dlouhodobé výstavy); „Vánoce v hornickém domku“ (12. 12. – 22. 12. 2016, 1 600 návštěvníků); „Příbramské betlémy z hornického kraje“ (9. 12. – 8. 1. 2017, HM Příbram, 2 000 návštěvníků); „Novoknínské betlémy“ (21. 11. – 10. 12. 2016, Muzeum zlata Nový Knín); „Vokounův betlém ve Špýcharu Prostřední Lhota“ (17. 12. 2016 – 1. 1. 2017)

- ve spolupráci se s. p. DIAMO **rozšíření prohlídkového okruhu v areálu dolu Anna na tzv. Wasserlauf** – historickém vodním patře ve směru k jámě Prokop, 810 m v okolí starého důlního díla **Jánské jámy** z počátku 18. století a 130 m dopravní **Ševčinské štoly** (slavnostní zpřístupnění v rámci Prokopské pouti 3. 7. 2016)
- zpracováno libreto a scénář multimedialní expozice (ve spolupráci s FAMU Praha) zaměřené na problematiku paleontologie a lokalitu Brd (cáchozna dolu Vojtěch)
- zpracován projekt vytvoření funkční repliky vodního kola v podzemí dolu Anna

Prezentace muzea v roce 2016 na veletrzích cestovního ruchu v Brně – GO a REGIONTOUR (14. 1. – 17. 1. 2016), v Praze – HOLIDAY WORLD (18. 2. – 21. 2. 2016), při Mezinárodním setkání hornických měst ve **Freibergu (SRN, 23. 6. – 26. 6. 2016)** a dále v kulturních a informačních střediscích v tuzemsku i v zahraničí (např. Berlín, Drážďany, Dortmund, Mannheim, Bochum, Freiberg, Teuern, Neukirchen, Banská Štiavnica a další); v tiskových materiálech orientovaných na turistiku a cestovní ruch (s ohledem na Marketingový průzkum - důraz kladen na klientelu škol, spádovou oblast Prahy a zahraniční kontakty - zejména do Německa, Rakouska, Polska, Slovenska, Holandska a Francie)

- na základě spolupráce s **Českou centrálou cestovního ruchu - CzechTourism** vstoupilo HM Příbram partnerskou smlouvou do

- tzv. **Klubu Kudy z nudy** - s prezentací muzea na cestovatelském portálu tohoto subjektu
- ve spolupráci s ADJUST ART, spol. s r. o. vstoupilo HM Příbram do projektu „**Nalad'te se na střední Čechy**“ s cílem nabídnout v r. 2016 komplex materiálů s pozváním do Hornického muzea Příbram (speciální www stránky, billboardová kampaň, citylight, mapy, vizitky, letáky, plakáty atd.)
  - **účast HM Příbram** s nadstandardním programem při akcích: **Mezinárodní den památek a sídel, Festival muzejních nocí** (noční jízdy hornickým vláčkem, tajuplné podzemí dolů a permoníci, noční prohlídky muzejních expozic), **Mezinárodní den muzeí, Den památky obětí komunistického režimu, Prokopská hornická pouť, Dny evropského dědictví – Památky a komunity, 5. ročník – Industriální stopy/Den památek techniky a průmyslového dědictví – European Route of Industrial Heritage, Den (těžních) věží a rozhleden, Den Středočeského kraje** a další
  - **propagace muzea v tuzemských sdělovacích prostředcích** - ČT Praha, TV Nova, TV Barrandov, TV Šlágr, regionální TV Fonka, TV Stream.cz, v rozhlase, tisku (i zahraničním) apod., o akcích v HM Příbram přináší reportáže například Rádio Blaník, Český rozhlas Region, Český rozhlas 2, Radiožurnál, Rádio Praha – zahraniční vysílání, Rádio Z, Rock Rádio, Rádio Svobodná Evropa, BBC a další; Český rozhlas Region nabídl **mediální partnerství; propagace muzea v zahraničních médiích** – tisku, rozhlase, TV (**slovenská STV1 a TV Markíza, arabská TV Al Jazeera**)
  - Přednášková činnost** byla realizována, kromě účasti na odborných akcích, zejména v rámci projektu orientovaného na základní a střední školy s názvem „**Školní rok v Hornickém muzeu Příbram**“ (**15. ročník**); pro seniory pokračoval cyklus přednášek s názvem „**Akademie třetího věku**“ – **podporované Středočeským krajem** (26. 5., 21. 9., 15. 12. 2016)
  - Spolupráce se školami a mládeží:** MŠ (naučné vycházky, Hornické velikonoce, putování za permoníky, jízdy hornickým vláčkem, Vánoce v hornickém domku a štědrovečerní šichta v Prokopské štolě), ZŠ

(environmentální výchova s tzv. pilotní školou ekologické výchovy – „Školní rok v Hornickém muzeu“), SŠ + 2. stupeň ZŠ (středoškolské odborné praxe, exkurze, soutěže, ročníkové práce), VŠ (odborné exkurze domácích i zahraničních univerzit, partnerské smlouvy s univerzitami, odborné práce a jiné) dle **zpracované koncepce spolupráce se školami** (s využitím metodického portálu www.rvp.cz – **strukturovaná prezentace vzdělávacích programů**); HM Příbram ve spolupráci s mateřskými a základními školami v regionu uspořádá mimo jiné interaktivní výchovně zábavný program s názvem „**Jarní a podzimní dny s permoníky**“ (areál dolu Anna, 23. 5. – 28. 5. 2016, 2 000 návštěvníků; 7. 10. – 8. 10. 2016, 1 500 návštěvníků); vlastivědné vycházky městem věnované 800. výročí první písemné zmínky o Příbrami a další

- HM Příbram ve spolupráci s Památníkem Lidice, příspěvkovou organizací Ministerstva kultury ČR, vytvořilo společný **interaktivní vzdělávací projekt** určený pro školy s názvem „**Vězeňské tábory – nástroje perzekuce**“, tento projekt má **Statut akreditovaného semináře Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR**; HM Příbram uzavřelo **Partnerskou smlouvu s ČVUT v Praze, Fakultou stavební, na téma „Štola Josef Smilovice – výuka a výzkum“**, s využitím historického důlního díla ve známé lokalitě středního Povltaví dotčené těžbou zlata; HM Příbram uzavřelo **Partnerskou smlouvu s VŠB – TU Ostrava, Fakultou stavební a montážní turistiky** ohledně nabídky služeb muzea pro potřeby **univerzitní výuky a exkurzí**; **z pravidelné spolupráce se zahraničními univerzitami** je možné uvést dále technické univerzity ve Freibergu, Mnichově a Clausthalu v SRN a v Košicích ze Slovenské republiky;
- ve spolupráci se **Středočeským krajem** byla zajištěna exkurze a další program pro účastníky **Letní školy českého a ruského jazyka** (3. 7. – 31. 7. 2016); ve spolupráci s **Gymnáziem pod Svatou Horou** byla za metodického vedení ředitele HM připravena na půdě školy **fotodokumentační výstava studentů o historických stavbách v Příbrami** (při příležitosti 800. výročí nejstarší písemné zmínky o městě, vernisáž 7. 6. 2016); HM Příbram podpořilo projekt středních škol z regionu s názvem „**Erasmus + IT or not IT**“ s cílem připravit on-line časopis informující o historii Příbramska určený studentům partnerských škol ze Španělska, Chorvatska, Kypru a Polska (13. 6. –

17. 6. 2016); ve spolupráci s **Evropskou unií umění/European Union of Arts** poskytlo HM Příbram zdarma kulturní program pro skupinu dětí z východní Ukrajiny zasažené boji (16. 11. 2016); ve spolupráci s **Gymnáziem pod Svatou Horou** uspořádalo HM Příbram v areálu Památníku Vojna při příležitosti nadcházejícího **17. listopadu divadelní představení**, scénickou koláž o ženách vězněných komunistickým režimem, s názvem „Těším se, že mi brzy napíšeš..“ a „Pocit nočního vlaku“ (16. 11. 2016) – o transpotech do nacistických vyhlazovacích táborů (od režiséra Radka Malého oceněného čestným uznáním v **Soutěži Alfreda Radoka**)

Účast na mezinárodních akcích

HM Příbram se v roce 2016 účastnilo několika mezinárodních seminářů, symposií, konferencí atd.

- HM Příbram bylo jedním ze spoluorganizátorů **16. evropského dne horníků a hutníků** (Příbram 10. 6. – 12. 6. 2016, 2 200 účastníků z ČR, Slovenska, Německa, Rakouska, Polska, Francie, Itálie, Maďarska, Rumunska, Slovinska a Ukrajiny); HM Příbram se zúčastnilo jednání **Středoevropské unie technických muzeí (MUT)**, 22. 8. – 24. 8. 2016, Bělehrad, Srbsko); HM Příbram spolupracovalo na organizaci **mezinárodní konference „New Minerals and Mineralogy in the 21th Century“**(Jáchymov 3. 9. – 5. 9. 2016); HM Příbram se zúčastnilo mezinárodní konference „Jáchymov ve 20. století“ (12. 10. – 14. 10. 2016); HM Příbram se zúčastnilo ve spolupráci s městem Příbram **Mezinárodního setkání partnerských a hornických měst Evropy** ve Freibergu, SRN (23. 6. – 26. 6. 2016); HM Příbram bylo jedním z garantů **mezinárodního Hornického symposia Příbram 2016**, ředitel HM byl garantem sekce s názvem „Historie hornictví, tradice a památky“ a autorem přednášky „700 let od narození Karla IV. a báňské podnikání v Čechách“ (4. 10. – 6. 10. 2016); ve spolupráci s Deutsches Bergbau-Museum Bochum se HM Příbram podílelo na vydání dalšího čísla **Internationale Bibliographie Aufsatzliteratur zur Montangeschichte** (Bibliografie příspěvků z oblasti montánní historie v rámci celého světa) - ředitel HM Příbram zpracovává tuto bibliografii za ČR; HM Příbram poskytlo **Rakouské akademii věd – Institutu kunsthistorické a**

muzikologické vědy ve Vídni materiály týkající se vyobrazení císařovny Marie Terezie ve fondech HM Příbram (22. 2. 2016); na základě uzavření partnerské smlouvy s Bayerisches Staatsministerium für Wissenschaft , Forschung und Kunst – Haus der Bayerischen Geschichte Augsburg (SRN) s názvem „**Akademie für Natur und Industriekultur – Veranstaltungen**“, týkající se studia materiálů a prezentace výsledků bádání z oblasti česko-německých hornických památek a tradic, HM Příbram zajišťovalo v průběhu roku 2016 exkurze na téma „Bergbau mit Beginn der Industrialisierung“, „Moderner Bergbau“ pro účastníky tohoto projektu ze SRN a ČR (24. 9. 2016 exkurze pracovníků a členů muzejního spolku **Bergbaumuseum Altenberg, SRN**); HM Příbram se zúčastnilo ve spolupráci s Deutsches Bergbau-Museum Bochum (nositel projektu) **mezinárodního projektu** s názvem „The EU INTERREG or the CULTURE programme of the European Commission“, zaměřeného na konzervování a restaurování vybraných hornických památek; HM Příbram zajistilo ve spolupráci se s. p. DIAMO a Českým báňským úřadem odbornou exkurzi pro delegaci představitelů ministerstva hornictví, báňské správy, geologů a předních těžařských společností z **Číny** (19. 5. 2016); HM Příbram zorganizovalo exkurzi skupiny **kadetů armády USA** absolvujících vojenskou stáž u 13. dělostřeleckého pluku Jince (9. 6. 2016) s prezentací materiálů o válečných událostech na Příbramsku na konci 2. světové války, na kterých se tehdy podílela také 4. tanková divize americké armády; HM Příbram poskytlo pro potřeby **Památníku obětí nacismu v Brandenburgu, SRN**, fotodokumentaci týkající se představitelů protinacistického odboje z Příbramska popravených 19. 2. 1945 v Brandenburgu; HM Příbram zajistilo exkurzi pro ředitele Dr. Jozefa Petráše z Vojenského historického archivu Trnava a další pracovníky tohoto ústavu ze **Slovenské republiky** v Památníku Vojna (5. 10. 2016); HM Příbram se zúčastnilo přednesením odborného příspěvku **mezinárodní konference** (listopad 2016) věnované obětem totalitních režimů pořádané **Ústavem paměti národa Bratislava, SR**; HM Příbram se zapojilo do projektu středních škol z regionu s názvem „**Erasmus + IT or not IT**“ s cílem připravit on-line časopis informující o historii Příbramska určený studentům partnerských škol ze Španělska,

Chorvatska, Kypru a Polska (13. 6. – 17. 6. 2016); ve spolupráci se **Středočeským krajem** byla zajištěna exkurze a další program pro účastníky **Letní školy českého a ruského jazyka** (3. 7. – 31. 7. 2016); v součinnosti s **European Union of Arts** nabídlo HM Příbram bezúplatně program pro skupinu **dětí z východní Ukrajiny** zasažené boji (16. 11. 2016)

Doprovodné kulturní akce – Dětský masopust (9. 2. 2016, 250 dětí zdarma); Masopust v Novém Kníně (6. 2. 2016); 14. **Hornický masopust, 90 let bohutínských maškar** (6. 2. 2016, **1 600 osob**); Masopust ve Skanzenu Vysoký Chlumeč (6. 2. 2016, 180 osob); Masopust ve Špýcharu Prostřední Lhota (6. 2. 2016); **Velikonoce v hornickém domku** (14. 3. – 27. 3. 2016, **2 100 osob**); **Velikonoce ve Skanzenu Vysoký Chlumeč** – (21. 3. – 27. 3. 2016, **2 400 osob**); Velikonoce v Mincovně Nový Knín - workshop (19. 3. – 20. 3. 2016, 250 osob); pietní akt k výročí ukončení 2. světové války v Příbrami, projevy ředitele HM (6. 5. 2016); **Slivice 2016** – pietní akt u Památníku Vítězství a připomenutí historických událostí poslední bitvy 2. světové války v Evropě u **Slivice** nedaleko Milína 11. 5. 1945 (14. 5. 2016, akce zdarma, **4 500** návštěvníků); Festival muzejních nocí aneb **Muzejní noc** na dole Anna – noční jízdy hornickým vláčkem s doprovodným programem (21. 5. 2016, **1 000** návštěvníků); Muzejní noc v Muzeu zlata Nový Knín – „Pohádkové putování“ (4. 6. 2016, 170 návštěvníků); Mezinárodní den muzeí, doprovodný kulturní program na dole Drkolnov – koncert vokálních souborů Gambale a Aritmie (21. 5. 2016); „**Jarní dny s permoníky**“ (areál dolu Anna 23. 5. – 28. 5. 2016, **2 000** návštěvníků); „**Hrách a kroupy**“ – komentované prohlídky s ukázkami a výkladem o dobové stravě, Skanzen na Vysokém Chlumci (4. 6. 2016); Dětský den v Mincovně (Muzeum zlata Nový Knín, 4. 6. 2016, 100 osob); „Happening Mokrsko“ – kulturní akce **záštitou hejtmána Středočeského kraje ing. Miloše Petery** (4. 6. 2016); **16. evropský den horníků a hutníků, 20. setkání hornických měst a obcí ČR, 800. výročí nejstarší písemné zmínky o Příbrami** (10. 6. 12. 6. 2016, za podpory Středočeského kraje, slavnostní zpřístupnění kulturně vzdělávacího centra v areálu dolu Anna, **2 000** platících návštěvníků a **2 200** neplatících, celkem 4 200 osob); Den památky obětí komunistického režimu, pietní akt s bohoslužbou za oběti totality – Památník Vojna, ve spolupráci s Českou

křesťanskou akademií (23. 6. 2016, akce zdarma, 100 osob); 27. historická hornická **Prokopská pouť** – tradiční společenská akce s mezinárodní účastí, průvod krojovaných horníků, polní mše, vystoupení hornických hudeb, další doprovodný kulturní program, slavnostní prezentace veřejnosti **nových tematických výstav** v cáchovně dolu Vojtěch **věnovaných 800. výročí nejstarší písemné zmínky o Příbrami a objevení nových minerálů – příbramitu a bytízitu**, účast poslance Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR ing. Václava Zemka a radního Středočeského kraje ing. Zdeňka Štefka (3. 7. 2016, **3 200 návštěvníků**); Folklorní den ve Skanzenu Vysoký Chlumeč – vystoupení Plzeňského lidového souboru (16. 7. 2016); **Dne řemesel** – Skanzen Vysoký Chlumeč, prezentace tradičních řemesel spojených s venkovským hospodářstvím a lidovým stavebnictvím, hudební vystoupení (20. 8. 2016, **2 000 osob**); Netopýří noc – přednášky a exkurze spojené s odchycem netopýřů a jejich sledováním v rámci cyklu Přírodou krok za krokem; **Dny evropského dědictví (EHD)** – Památky a komunity, exkurze pro účastníky „běhu Kovohutěmi“ a „Industriální stopy / Den památek techniky a průmyslového dědictví“ (5. ročník akce, 10. 9. 2016, **1 100 návštěvníků**); „Novoknínské dýňování“ (29. 10. 2016, Nový Knín); Loučení s létem – pochod ze Skanzenu Vysoký Chlumeč do Obděnic k údajné hrobce slavného rybníkáře Jakuba Krčina z Jelčan a Sedlčan (24. 9. 2016); „Den (těžních)věží a rozhleden“ – ve spolupráci s o. s. Pohádkové království, putování za věžemi a rozhlednami s cílem získat slosovateľné 4 pohledy (šachetní věž dolu Vojtěch, dolu Ševčinského a vyhlídková věž Památníku Vojna, 28. 9. 2016, **500 návštěvníků**); „Podzimní dílnička Halloween“ – Muzeum Křížovnický špýchar (29. 10. 2016); „**Podzim s permoníky**“ (7. 10. – 8. 10. 2016, **1 500 návštěvníků**); **Den Středočeského kraje** s názvem „**Havířské šprýmování**“ – ve spolupráci se Středočeským krajem, zábavný program pro malé i velké na nádvoří Ševčinského dolu, prohlídky Ševčinského, Vojtěšského a Anenského dolu, Památníku Vojna a dalších poboček, jízdy hornickými vláčky na povrchu i v podzemí, fárání na Wasserlauf (28. 10. 2016, **2 500 návštěvníků**); „**17. listopad v Památníku Vojna**“ (Památník Vojna, 17. 11. 2015, zvláštní komentované prohlídky, kladení věnců zástupci politických stran a společenských organizací v čele s KPV ČR); „Jak se dříve vyráběly vánoční ozdoby“ – Muzeum staré Vltavy Chotilsko (26. 11. 2016); „**Vánoce v hornické chalupě a štědrovečerní šichta v Prokopské štole**“ – vánočně vyzdobený interiér hornického obydlí z 19. století, ukázky práce řezbářů betlémů, výroba a zdobení vánočních ozdob, lití

olova, příprava vánočních pokrmů, přednes koled, jízdy důlním vláčkem vánočně vyzdobenou Prokopskou štolou, seznámení s vánočními tradicemi a zvyky horníků, nadílka dětem u nejhlubší jámy březohorského rudního revíru (12. 12. – 22. 12. 2016, **2 800** návštěvníků); Předvánoční zpívání na dole Anna – pásmo koled a vánočních písní v podání učitelů a žáků Základní školy Březové Hory (21. 12. 2016, akce zdarma 200 účastníků); „Setkání u Vokounova betlému“ – Muzeum Křížovnický špýchar Prostřední Lhota (17. 12. 2016, 100 osob); **Příbramské hornické betlémy** – tradiční výstava betlémů z hornického kraje, spojená s kulturním programem, tvůrčími dílnami pro školy, loutkoherecká vystoupení a recitál folkové skupiny Koledníci s pásmem vánočních písní a koled (9. 12. 2016 – 8. 1. 2017, **2 000** návštěvníků); „Vánoční trhy v Mincovně“ (Muzeum zlata Nový Knín, 21. 11. – 3. 12. 2016, **580** návštěvníků); „Výstava novoknínských betlémů“ (Muzeum zlata Nový Knín, 21. 11. – 10. 12. 2016); „Silvestrovský výšlap z Křížovnického špýcharu v Prostřední Lhotě na Veselý vrch u Mokrska“ (31. 12. 2016, 250 účastníků)

Participace HM Příbram na projektech s možností čerpání finančních prostředků z EU – účast na projektu v rámci ROP NUTS II Střední Čechy („**Propagace turistické destinace Příbramsko**“) – jako partner **Města Příbram** na základě Smlouvy o partnerství a Dodatku č. 1, realizace **do 31. 12. 2017**, týkající se zejména prezentace HM v propagačních materiálech města Příbram; na základě uzavření **Partnerské smlouvy** s Bayerisches Staatsministerium für Wissenschaft , Forschung und Kunst – Haus der Bayerischen Geschichte Augsburg (SRN) s názvem „**Akademie für Natur und Industriekultur – Veranstaltungen**“, týkající se studia materiálů a prezentace výsledků bádání z oblasti česko-německých hornických památek a tradic, HM Příbram zajišťovalo v průběhu roku 2016 exkurze na téma „**Bergbau mit Beginn der Industrialisierung**“, „**Moderner Bergbau**“ (členové klubu přátel a pracovníci Bergbaumuseum Altenberg, SRN, 24. 9. 2016); HM Příbram se zapojilo jako partner do projektu podporovaného EU s názvem „**Etnofolk**“ ve spolupráci s Etnologickým ústavem Akademie věd ČR, realizovaným v rámci programu **Central Europe Programme – ERDF**, s cílem prezentovat na portále „**etnofolk.eu**“ materiály o mezinárodně významných lokalitách spojených s místní lidovou kulturou (hornický domek, Křížovnický špýchar, Skanzen Vysoký Chlumeč)

Spolupráce s Odborem kultury a památkové péče KÚ SK a zřizovatelem muzea

HM Příbram se zapojilo do řešení projektu V 19 IOP „**Rozvoj eGovernmentu ve Středočeském kraji - Zpřístupnění digitálního obsahu a Evidence katalogu kulturního dědictví.**“

HM Příbram se podílí na činnosti odborné etnologické komise pro tzv. živou kulturu. Etnolog muzea je členem odborné komise pro zápis statků do tzv. „**Seznamu nemateriálních statků tradiční lidové kultury Středočeského kraje**“. HM Příbram reprezentuje Středočeský kraj rovněž v **Metodickém centru pro muzea v přírodě**; pracovník HM je členem správní rady tohoto centra.

HM Příbram ve spolupráci se Středočeským krajem připravuje na r. 2017 zajištění celorepublikové akce „**Dny lidové architektury Čech, Moravy a Slezska**“ spojené s „**Putováním za lidovými stavbami středního Povltaví**“. Slavnostní zahájení této akce se uskuteční 15. 7. 2017 v pobočce HM Příbram, v Muzeu vesnických staveb středního Povltaví (MVS) Vysoký Chlumeč a jedním z garantů akce je pracovník HM Příbram PhDr. Lubomír Procházka, CSc. (vedoucí MVS Vysoký Chlumeč).

Návštěvnost HM Příbram v roce 2016 činila: 128 012 osob, z toho **111 377** platících a **16 635** neplatících. Dne 10. 11. 2016 přivítalo HM Příbram 100 000. platícího návštěvníka za rok 2016, žáka ZŠ Rožmitál p. Tř. Jiřího Procházku. Kromě toho zavítalo na tematickou putovní **výstavu** pořádanou HM Příbram s názvem „Zur Geschichte des Drahtseils – Historie drátěných těžních lan“ v Muzeu dopravy v Drážďanech v SRN **75 010** návštěvníků.

Knihovna Hornického muzea Příbram

- pokračovala elektronická evidence knihovny Hornického muzea Příbram, příspěvkové organizace. Celkový počet knihovních jednotek činil **16 315**, z toho **92** přírůstků za rok 2016.

Publikační a ediční činnost

- spolupráce na redakci recenzovaného sborníku **Středočeský vlastivědný sborník** (ředitel muzea je předsedou redakční rady –

korektury sborníku, vlastní příspěvky ředitele HM a pracovníků muzea); podíl na redakci **sborníku Podbrdsko** vydávaného HM Příbram a Státním okresním archivem Příbram (ředitel a další pracovníci muzea jsou členy redakční rady – korektury sborníku, vlastní příspěvky); ředitel HM členem redakční rady recenzovaného periodika **Uhlí, rudy, geologický průzkum** (korektury příspěvků, vlastní studie)

- autorská účast ředitele HM Příbram a historika Mgr. Václava Trantiny na vzniku publikace **„Pomníky a památníky světových válek na Příbramsku“** připravené do tisku na r. 2017 (ve spolupráci s Českým svazem bojovníků za svobodu, Státním okresním archivem Příbram a Středočeským krajem) jako zvláštní vydání Podbrdská - Miscelanea
- spolupráce na realizaci publikace **„Dějiny českých, moravských a slezských měst – Příbram“** (nakladatelství Lidové noviny, ředitel HM a další pracovníci muzea autory jednotlivých kapitol)
- spolupráce na realizaci knihy **„Uranové minerály ČR a jejich nejvýznamnější naleziště“** vydané nakladatelstvím Kuttna v r. 2016 za podpory GIS-GEOINDUSTRY, s. r. o. Plzeň, DIAMO, s. p., Uranium Mining Future CZ, o. s., České geologické služby Praha a dalších; v autorském týmu mineralog HM Příbram Mgr. Pavel Škácha, Ph.D., dále Ing. Petr Pauliš, Karel Babka a Mgr. Jiří Sejkora, Ph.D.; v publikaci rovněž příspěvek ředitele HM
- ředitel HM Příbram je autorem monografie s názvem **Památky Příbrami v obrazech** (2. vydání) vydané Městem Příbram při příležitosti 800. výročí nejstarší písemné zmínky o Příbrami ; v r. 2016 obdržel ředitel HM od města Příbram spolu s 16 dalšími osobnostmi při příležitosti vzpomínaného výročí Stříbrnou pamětní medaili za literární a publikační činnost v oblasti dějin hornictví a hutnictví, montánních památek, válečných dějin a odbojového hnutí v regionu
- spoluúčast ředitele HM na realizaci publikace s názvem **„František Drtina – osobnost, rodný kraj, přátelé, rodina“** vydané za finanční podpory obce Chotilsko nakladatelstvím MAKE Praha v r. 2016 (editor Jan Souček, autoři textu Jan Souček a Josef Velfl)

Bibliografie pracovníků Hornického muzea Příbram za rok 2016

- BÁRTÍK, František. Tábor Vojna na počátku 50. let minulého století. *Podbrdsko*, Příbram 2016, XXIII, s. 199–227.
- BÁRTÍK, František. Tábory pro nesvobodné pracovní síly v místech produkce uranové rudy. In PAULIŠ, Petr – BABKA, Karel – SEJKORA, Jiří – ŠKÁCHA, Pavel (eds.). *Uranové minerály ČR a jejich nejvýznamnější naleziště*. Kutná Hora 2016, s. 36–50.
- BLAŽKOVÁ, Lenka. První malovaný betlém v Příbrami. *Zpravodaj Příbramských betlémářů*, Příbram 2016, 50, s. 13–20.
- BLAŽKOVÁ, Lenka. Kulturní dějiny Příbrami 1792–1914. In SMOLOVÁ, Věra a kolektiv. *Dějiny českých, moravských a slezských měst. Příbram*. Praha 2016, s. 346–365.
- FISCHER, David. Přežijí obojživelníci současný způsob nakládání s rybníky? *Fórum ochrany přírody*, Praha 2016, 3, s. 24–29.
- FISCHER, David. Krajina a příroda Příbramska. In SMOLOVÁ, Věra a kolektiv. *Dějiny českých, moravských a slezských měst. Příbram*. Praha 2016, s. 19–24.
- HLAVÁČEK, Rudolf. *Silene noctiflora* L. In HADINEC, Jiří – LUSTYK, Pavel (eds.). *Additamenta ad floram Reipublicae Bohemicae. XIV. Zprávy České botanické společnosti*, Praha 2016, 51/1, s. 150.
- HLAVÁČEK, Rudolf. *Rubus pruinosus*. In HADINEC, Jiří – LUSTYK, Pavel (eds.). *Additamenta ad floram Reipublicae Bohemicae. XIV. Zprávy České botanické společnosti*, Praha 2016, 51/1, s. 141.
- HLAVÁČEK, Rudolf. *Vulpia myuros*. In HADINEC, Jiří – LUSTYK, Pavel (eds.). *Additamenta ad floram Reipublicae Bohemicae. XIV. Zprávy České botanické společnosti*, Praha 2016, 51/1, s. 162.
- HLAVÁČEK, Rudolf. Krajina a příroda Příbramska. In SMOLOVÁ, Věra a kolektiv. *Dějiny českých, moravských a slezských měst. Příbram*. Praha 2016, s. 15–24.
- KORENÝ, Rastislav. Nový Knín a okolí od pravěku do 20. století. In *830 let Knína*. Nový Knín 2016, s. 4–21.

KORENÝ, Rastislav. Pravěk a raný středověk Příbramska – od nejstarších stop do 11. století. In SMOLOVÁ, Věra a kolektiv. *Dějiny českých, moravských a slezských měst. Příbram*. Praha 2016, s. 26–38.

PAULIŠ, Petr – BABKA, Karel – SEJKORA, Jiří – ŠKÁCHA, Pavel. *Uranové minerály ČR a jejich nejvýznamnější naleziště*. Kutná Hora 2016, 574 s.

PETRUSEK, Adam – PEŠEK, Pavel – LEŠTINA, Dan – PEER, Martin, – FISCHER, David – KOZÁK, Pavel – VLACH, Pavel. Mitochondrial DNA provides evidence of a double origin for the stone crayfish *Austropotamobius torrentium* in the Elbe basin.

Limnologica, 2016, 62, s. 77–83.

POSEKANÁ, Klára. Šatník Panny Marie Svatohorské. *Středočeský vlastivědný sborník*, Roztoky 2016, 34, s. 134–142.

PROCHÁZKA, Lubomír. Bořivoj Kňourek – Lenka Budilová. Dům ve Vojvodovu. Stavebně historický vývoj, kulturní a sociální rozměr. *Český lid 1*, Praha 2016, 103, s. 145–147.

PROCHÁZKA, Lubomír – DOSTÁL, Petr. Transfer a obnova polygonální stodoly z Podolí u Vojkova a celoroubeného domu z Arnoštovic u Votic. In *Transfer a rekonstrukce památek lidové architektury*. Rožnov pod Radhoštěm 2016, s. 68–81.

SVOBODOVÁ, Jitka – FISCHER, David – SVOBODOVÁ, Eva – VLACH, Pavel. Periodické vysychání toků: další faktor negativně ovlivňující populace našich raků. *Vodohospodářské technicko-ekonomické informace*, Praha 2016, 3, s. 34–38.

ŠKÁCHA, Pavel – SEJKORA, Jiří – PALATINUS, Lukáš – MAKOVICKÝ, Emil – PLAŠIL, Jakub – MACEK, Ivo – GOLIÁŠ, Viktor. Hakite from Příbram, Czech Republic: compositional variability, crystal structure and the role in Se mineralization. *Mineralogical Magazine*, October 2016, Vol. 80 (6), s. 1115–1128.

ŠKÁCHA, Pavel. Krajina a příroda Příbramska. In SMOLOVÁ, Věra a kolektiv. *Dějiny českých, moravských a slezských měst. Příbram*. Praha 2016, s. 14–15.

ŠKÁCHA, Pavel. Založení města a jeho počátky. In SMOLOVÁ, Věra a kolektiv. *Dějiny českých, moravských a slezských měst. Příbram*. Praha 2016, s. 40–66.

- ŠKÁCHA, Pavel. Politické, hospodářské a kulturní dějiny města od husitství do roku 1579. In SMOLOVÁ, Věra a kolektiv. *Dějiny českých, moravských a slezských měst. Příbram*. Praha 2016, s. 68–88.
- ŠKÁCHA, Pavel. Královské město v době předbělohorské a za třicetileté války. In SMOLOVÁ, Věra a kolektiv. *Dějiny českých, moravských a slezských měst. Příbram*. Praha 2016, s. 90–141.
- ŠKÁCHA, Pavel. Příbramské stříbrorudné hornictví a hutnictví od konce třicetileté války do příchodu Jana Antonína Alise. In SMOLOVÁ, Věra a kolektiv. *Dějiny českých, moravských a slezských měst. Příbram*. Praha 2016, s. 236–244.
- ŠKÁCHA, Pavel. Těžba a zpracování železných rud na městském panství Příbram po roce 1650. In SMOLOVÁ, Věra a kolektiv. *Dějiny českých, moravských a slezských měst. Příbram*. Praha 2016, s. 246–253.
- TRANTINA, Václav. Vladimír Pechar – muzikant, výtvarník a skaut. *Podbrdsko, Příbram* 2016, XXIII, s. 301–303.
- TRANTINA, Václav. Kulturní dějiny po roce 1914. In SMOLOVÁ, Věra a kolektiv. *Dějiny českých, moravských a slezských měst. Příbram*. Praha 2016, s. 460–506.
- TRANTINA, Václav. Dějiny sportu 1914–2016. In SMOLOVÁ, Věra a kolektiv. *Dějiny českých, moravských a slezských měst. Příbram*. Praha 2016, s. 490–506.
- VELFL, Josef. 130 let příbramského muzea. *Podbrdsko, Příbram* 2016, XXIII, s. 111–133.
- VELFL, Josef. 70 let čs. uranového průmyslu a Příbramsko. *Uhlí, rudy, geologický průzkum*, Praha 2016, 23, č. 1, s. 20–24.
- VELFL, Josef. Dějiny uranového hornictví ve světle expozic příbramského muzea. *Uhlí, rudy, geologický průzkum*, Praha 2016, 23, č. 2, s. 16–19.
- VELFL, Josef. Geologický objev mezinárodního významu a jeho prezentace v Hornickém muzeu Příbram. *Uhlí, rudy, geologický průzkum*, Praha 2016, 23, č. 4, s. 2–3.
- VELFL, Josef. Karel IV. a báňské podnikání v Čechách. *Uhlí, rudy, geologický průzkum*, Praha 2016, 23, Speciální vydání k Hornickému sympoziu 2016, s. 6–11.
- VELFL, Josef. České hornictví v době panování Karla IV. *Těžební stroje, Hradec Králové – Praha* 2016, 2, s. 30–33.
- VELFL, Josef. Hornické památky v novém světle. *Stavitel*, Praha 2016, XXIV, č. 12, s. 24–29.

- VELFL, Josef. Uran v českých dějinách. In PAULIŠ, Petr – BABKA, Karel – SEJKORA, Jiří – ŠKÁCHA, Pavel (eds.). *Uranové minerály ČR a jejich nejvýznamnější naleziště*. Kutná Hora 2016, s. 558–562.
- VELFL, Josef. Osud profesora Františka Drtiny a jeho blízkých. In SOUČEK, Jan (ed.) – VELFL, Josef. *František Drtina – osobnost, rodný kraj, přátelé, rodina*. Praha 2016, s. 3–7.
- VELFL, Josef. Z minulosti nejproduktivnějšího dolu březohorského rudního revíru ve 20. století. *Středočeský vlastivědný sborník*, Roztoky 2016, 34, s. 40–53.
- VELFL, Josef. Hornictví od sklonku 18. století do počátku století dvacátého (1772–1914). In SMOLOVÁ, Věra a kolektiv. *Dějiny českých, moravských a slezských měst. Příbram*. Praha 2016, s. 368–377.
- VELFL, Josef. Události válečného strádání v letech 1914–1918 a jejich dopad na báňskou činnost. In SMOLOVÁ, Věra a kolektiv. *Dějiny českých, moravských a slezských měst. Příbram*. Praha 2016, s. 380–387.
- VELFL, Josef. Příbram v letech utváření republiky, v období zmaru i nových nadějí 1918–1945. In SMOLOVÁ, Věra a kolektiv. *Dějiny českých, moravských a slezských měst. Příbram*. Praha 2016, s. 390–408.
- VELFL, Josef. Příbram v letech 1945–1989. In SMOLOVÁ, Věra a kolektiv. *Dějiny českých, moravských a slezských měst. Příbram*. Praha 2016, s. 410–436.
- VELFL, Josef. Na prahu nové éry. In SMOLOVÁ, Věra a kolektiv. *Dějiny českých, moravských a slezských měst. Příbram*. Praha 2016, s. 572–581.
- VELFL, Josef. *Památky Příbrami v obrazech*. Příbram 2016, 208 s.
- VELFL, Josef – HAAG, Ulrich. Auffallend modern: Der Stahlbetonförderturm in Bohutín. *Industriekultur*, Essen 2016, 22. Jahrgang, Heft 74, Ausgabe 1/2016, s. 40–41.
- VELFL, Josef – HAAG, Ulrich. Der böhmische Uranerzbergbau. *Industriekultur*, Essen 2016, 22. Jahrgang, Heft 76, Ausgabe 3/2016, s. 35–37.
- VLACH, Pavel – FISCHER, David – SVOBODOVÁ, Jitka. Rak kamenáč v České republice: rekapitulace ztrát v posledních šesti letech. In *Sborník abstraktů z XV. České rybářské a ichtyologické konference (RybIKon 2016)*, Praha 2016, s. 28.

S pozdravem

PaedDr. Josef Velfl, ředitel
Hornické muzeum Příbram,
příspěvková organizace